افزایش خرید اینترنتی و کلاهبرداری مجازی با همه‌گیری کرونا

سرقت با یک کلیک

محمد معصومیان
گزارش نویس

تنها وقتی که هم حق دارید و هم باید یک شکاک به تمام معنا باشید زمان خرید اینترنتی است. پیدا کردن هر نشانه مشکوکی باید شما را از ادامه کار بازدارد. زمانی که باید به قول معروف اگر دو چشم دارید دو چشم هم قرض بگیرید و حسابی جست‌وجوگر باشید. اگر حوصله این پلیس بازی‌ها را هم ندارید بهتر است قید خرید را بزنید چون به‌قول صدرا منوچهری کارشناس سایبری، حتی اگر ۲ هزار تومان هم از حساب شما کم شود و شما بی‌تفاوت باشید تنها به گسترش دامنه کاری یک کلاهبردار اینترنتی کمک کرده‌اید، اما مسأله اینجاست که در زمانه کرونا و محدودیت‌های بازار چه راهی بجز خرید اینترنتی باقی است؟

در این یک سال اخیر جرایم اینترنتی در همه جای دنیا رشد چشمگیری داشته و دلیلش هم پیداست؛ همه‌گیری کووید۱۹ خریدار و کلاهبردار را خانه‌نشین کرده است، البته روش‌های کلاهبرداری اینترنتی و فیشینگ آنقدر زیاد و متنوع است که امکان دارد هر فردی با هر میزان تحصیلات و معلومات و در هر زمانی به دامش بیفتد، اما همه‌گیری این بستر را گسترده‌تر کرده است. افراد زیادی را می‌شناسم که برای اولین بار در این یک سال خرید اینترنتی انجام داده‌اند و با این شیوه سعی کرده‌اند از مبتلا شدن به بیماری فرار کنند.

یکی از کسانی که برای فرار از کرونا به دام کلاهبرداران افتاد محبوبه است. به قول خودش هر وقت که حوصله‌اش سر می‌رود اینستاگرام را باز می‌کند و صفحات لباس را ورق می‌زند و هر وقت هم از استمرار خانه‌نشینی شبیه افسرده‌ها می‌شود خرید اینترنتی می‌کند: «آنقدر همه صفحات را بالا و پایین کرده بودم که قیمت همه اجناس دستم بود. چند وقتی یک پیراهن مجلسی چشمم را گرفته بود اما قیمتش باعث شده بود سراغش نروم تا اینکه شاید یک ماه بعد در صفحه دیگری همان لباس را با قیمت پایین‌تری پیدا کردم. چشمانم از خوشحالی برق می‌زد و سریع پیامک دادم و طرف هم سریع پیام داد و سایز گرفت و شماره کارت بانکی داد. قرار شد کمتر از ۲۴ ساعت جنس به دستم برسد.» صفحه بیش از ۱۰ هزار دنبال کننده داشت و عکس‌ها هم خوب لایک خورده بود اما بعد از واریز ۳۰۰ هزار تومان و فرستادن عکس فیش پرداخت، دیگر نه صفحه‌ای در کار بود و نه پیراهنی، همه چیز در چشم برهم زدنی دود شد: «از عصبانیت دلم می‌خواست سرم را به دیوار بکوبم. احساس می‌کردم خنگ و کم هوش هستم. هیچ هم حوصله نداشتم برای ۳۰۰ هزار تومان در این وضعیت کرونا بروم دادگاه و پاسگاه.» او بعدها شنید که این صفحات با کپی کردن عکس از صفحات معتبر و پایین آوردن قیمت، مشتری را به دام می‌اندازند.

علیرضا طباطبایی وکیل جرایم سایبری از مالباخته‌هایی می‌گوید که احساس سرخوردگی پیدا می‌کنند: «اولین احساس پشیمانی از اعتماد بی‌جهتی است که به آن صفحه اینترنتی پیدا می‌کنند و دائم این حس خودخوری و ناراحتی را با خود همراه دارند. یک بخش از دست دادن پول است و بخش دیگر عذاب وجدان از اینکه چرا به این راحتی اغفال شده‌اند.» طباطبایی از تنوع کلاهبرداری‌های اینترنتی به‌فراخور طبقه اجتماعی و علایق فردی هر شخص می‌گوید: «بزرگ‌ترین تکنیک و مهارت کلاهبرداران مهندسی اجتماعی است، یعنی طرف را طوری ترغیب می‌کنند تا همان کاری را که می‌خواهند انجام دهد.»

او دو عامل مهم در فریب خوردن را طمع و ترس خریدار می‌داند: «طمع می‌کنند که جایزه را ببرند یا چیز گرانی را که به‌نظر ارزان شده بخرند. گاهی مواقع هم از ترس است. کلاهبرداران می‌گویند شما یک پرونده کیفری دارید که در این پرونده کیفری ممکن است برای شما حکم صادر شود. شما را به صفحه‌ای هدایت می‌کنند تا ببینید این حکم چیست و شما چون آن زمان ترسیده‌ای و نگرانی، فکرت درست کار نمی‌کند. شماره کارت و رمز دوم کارت را می‌دهی مثلاً هزار تومان کسر می‌شود تا ببینی در سامانه چه چیزی ثبت شده. در واقع روی تفکر و قدرت تحلیل افراد تأثیر می‌گذارند اما در واقع در یک لحظه از هزاران نفر مبلغ کوچکی دریافت کرده‌اند.»

چند سالی است که دیگر واردات لباس و کفش با مارک‌های معتبر جهانی نداریم و این نیاز در بخشی از مردم به‌وجود آمده و بستری شده برای انجام کلاهبرداری در شبکه‌های اجتماعی. بهروز با عشق خرید اورجینال به تور یکی از این صفحات افتاد که مدعی بود از ترکیه جنس وارد می‌کند: «عکس کفش‌ها را از سایت‌های معتبر گذاشته بودند و قیمت‌ها هم بالا بود اما به‌نظرم می‌ارزید کفش خوب داشته باشم. بارها در استوری کفش‌هایی را که برای مشتری‌ها فرستاده بود می‌گذاشت و مردم هم تشکر می‌کردند.»

بهروز هم روی همین حساب و کتاب و بعد از چند وقت، کفش دلخواه را سفارش می‌دهد اما بعد از پرداخت به او می‌گویند ۲۰ روز دیگر کفش به دستش می‌رسد: «بیست روز شد یک ماه ونیم و من هر چقدر می‌پرسیدم چه شد؟ یک روز می‌گفتند مرز بسته است، یک روز می‌گفتند باربر پیدا نکردیم دیگر دست آخر گفتند لیر گران شده، یک مبلغ دیگر هم واریز کن که من گفتم اصلاً نمی‌خواهم و پولم را پس بدهید و تا پولم را پس بگیرم سه ماه طول کشید و من در حال انفجار بودم. خدا می‌داند چقدر از این پول‌ها در حساب داشتند و سود می‌کردند.»

طباطبایی به چند نکته مهم در مورد خرید از صفحات شبکه‌های اجتماعی می‌گوید، هرچند معتقد است بهتر است اصلاً این معاملات انجام نشود: «نسبت به پیشنهادهای اغواکننده بی‌تفاوت باشید، یعنی شک کنید که هر پیشنهاد خوب می‌تواند یک پیشنهاد واقعی باشد. باید پول را در لحظه تحویل کالا پرداخت کنید و از سایت‌ها و درگاه‌های معتبر پرداخت داشته باشید. متأسفانه خیلی از مردم فرق درگاه‌های معتبر و فیشینگ را نمی‌دانند. باید تا آنجا که ممکن است طرف معامله را شناسایی کنید. خیلی از کلاهبرداری‌ها در تلگرام اتفاق افتاده است. از کسی که آمده دفتر وکالت می‌پرسیم مدرک دارید؟ می‌گوید طرف معامله چت را دوطرفه پاک کرد. خرید در فضای شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام و تلگرام خطرات بسیار بیشتری از سایت‌ها دارد چون براحتی هر کسی می‌تواند صفحه باز کند فالوئر فیک بخرد و محصولاتی را عرضه کند که شاید اصلاً آن محصول را نداشته باشد. حتماً بررسی کنید کسی مطلبی در اینترنت مبنی بر کلاهبرداری آن صفحه نوشته یا اظهار نارضایتی کرده است یا نه؟ اگر صفحه اینستاگرام است کامنت‌های صفحه را بخوانید.»

صدرا منوچهری از کاهش کلاهبرداری‌های اینترنتی بعد از ایجاد رمز پویا می‌گوید و به این نکته اشاره می‌کند که بعد از همه‌گیری کرونا و رونق گرفتن کسب و کارهای خانگی، بستر برای کلاهبرداران اینترنتی بیش از پیش مهیا شده است: «مردم باید یاد بگیرند که در ابتدای آدرس صفحه پرداخت معتبر باید https وجود داشته باشد و آن s نشان دهنده محافظت شدن صفحه است، هر فروشگاه معتبری که به‌صورت آنلاین کار می‌کند باید دارای «این نماد» باشد که با کلیک روی آن وارد سایت enamad.ir شوید. گاهی هم می‌توان با وارد کردن شماره کارت اشتباه دید چه پیغامی می‌آید اگر گفت پرداخت موفق بوده هرچه زودتر صفحه را ببندید.» رفرش کردن صفحه و بهم ریختن اعداد و حروف یا متن بدون ویرایش در یک صفحه می‌تواند راهی برای فهمیدن اینکه صفحه جعلی است باشد، اما می‌توان گفت بدترین نوع پرداخت کارت به کارت برای فردی است که اصلاً نمی‌دانیم کیست درحالی که هیچ کالایی هم تحویل نگرفته است.

اما با تمام این نکات اگر بازهم درگیر یک سرقت اینترنتی شدید آن‌طور که علیرضا طباطبایی می‌گوید هرچه سریعتر به شعب خدمات قضایی بروید و طرح شکایت کنید. هرچند رسیدگی به پرونده‌های شکایت اینترنتی روندی متفاوت از پرونده‌های سنتی کلاهبرداری دارد: «در کلاهبرداری‌های اینترنتی افراد زیادی درگیر می‌شوند. مثلاً یک پیامک فیشینگ برای هزار نفر در شهرهای مختلف ارسال می‌شود و یکباره چند هزار پرونده تشکیل می‌شود. رسیدگی به جرایم اینترنتی چه مستندسازی آن چه پیگیری موضوع با جرایم عمومی متفاوت است. افراد و مجرمان هویت خود را پنهان و از شماره کارت‌های دیگری استفاده می‌کنند. مسلماً حجم بالای افراد درگیر و فنی بودن روش‌ها و ابزار پنهان مجرمان کار را سخت‌تر می‌کند. برای تسهیل در این امور در شهرهای مختلف، دادسرا یا شعبه تخصصی جرایم رایانه‌ای و پلیس تخصصی فتا تشکیل شده است.»

> صفحه بیش از ۱۰هزار دنبال کننده داشت و عکس‌ها هم خوب لایک خورده بود اما بعد از واریز ۳۰۰ هزار تومان و فرستادن عکس فیش پرداخت، دیگر نه صفحه‌ای در کار بود و نه پیراهنی، همه چیز در چشم برهم زدنی دود شد. از عصبانیت دلم می‌خواست سرم را به دیوار بکوبم. احساس می‌کردم خنگ و کم هوش هستم. بعدها شنیدم این صفحات با کپی کردن عکس از صفحات معتبر و پایین آوردن قیمت، مشتری را به دام می‌اندازند

جـــدول سـودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۶۵۵

آسان

۸				۵				۱
۳	۱			۷		۶		
۵		۷			۴	۸		
۶				۸		۲		۷
۱	۵		۷		۲		۴	۶
۴		۲		۶				۹
		۱	۸			۹		۳
		۳		۲			۶	۴
۷				۳				۸

متوسط

	۶	۹					۵	۷
		۸		۶	۵			
		۳			۸		۹	
				۵	۳			۱
	۳	۵				۹	۴	
۲			۶	۹				
	۵		۱			۳		
			۵	۳		۱		
۳	۸					۴	۶	

سخت

	۲			۳		۶		۵
						۳	۱	۲
			۹	۲				
		۲		۴	۶			
۴			۷		۸			۹
			۲	۱		۷		
				۶	۲			
۷	۶	۴						
۲		۱		۷			۵	

خیلی سخت

			۱		۸			۲
	۹	۱		۶		۵		
				۵				۶
			۵				۹	
		۶		۷		۴		
	۷				۳			
۳				۸				
		۴		۹		۲	۷	
۹			۷		۲			

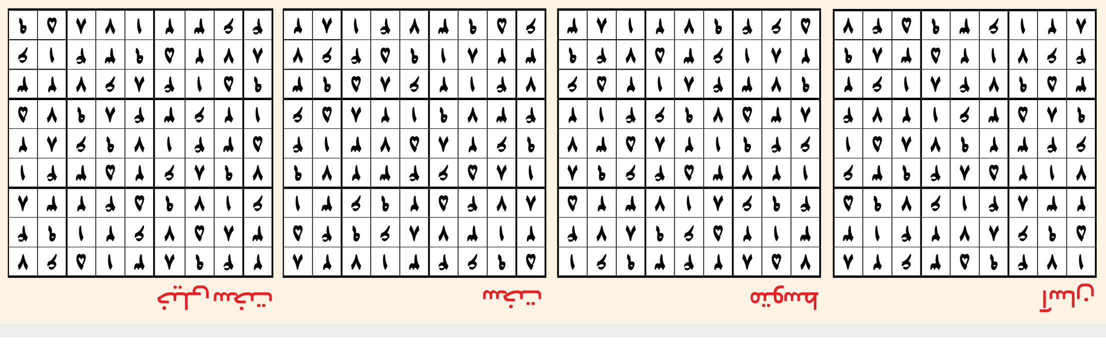

حل جدول سودوکو شماره ۳۶۵۵

یک جـدول با دو شـرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۶۲۱

جدول عادی

افقی:

۱- غذای روزه گشایی- نوه فتحعلیشاه و فرزند عباس میرزا
۲- نوعی ورزش گروهی- برپایی یک جلسه
۳- یک مجموعه کامل- تأسیس کننده- ماشین راه‌سازی- عدد تیزپا!
۴- رشته‌های حسی بدن- بازار سالانه- رغبت
۵- شهر «آرامگاه باباروشن» در استان اردبیل- غذایی خوشمزه و پرطرفدار- صحیح
۶- سرمنزل- خباز- برادر عامیانه
۷- واحدی در ارتش- یکی از لوازم التحریر- نیایش
۸- تصدیق عامی- مربی ایرانی «دینامو درسدن»- رنگی نزدیک به سبز- یک خودمانی
۹- کشیدن- تولید کردن- غرش ابر
۱۰- پرده دری- تأییدیه- روز
۱۱- پارچه روپوشی- فست فود کش دار!- حکاک آلمانی دوره نوزایی
۱۲- مخفف از آن- لقب اروپایی- روزی دادن
۱۳- قرمز کمرنگ- کنکاش- گدایی- پول رایج در ژاپن
۱۴- خناق- پادشاه هخامنشی
۱۵- اختراع «الیشا اوتیس»- کاری مهم در زراعت

عمودی:

۱- بازیگر خانم سریال در حال پخش «احضار»
۲- از روی عمد کاری را انجام دادن- کشور کانگوروها
۳- علم پزشکی- محصول تابستانی- ملجأ و جای امن- صدای لاستیک پنچر
۴- یقین و باور- سوغات «اصفهان»- نانی از آرد خشک- زمستان عربی
۵- ته نشین مایعات- از شهرهای فرانسه- رسوب یخچلی
۶- آدم بسیار سخت‌گیر- خرس چینی- عروس شهرهای اروپا
۷- فضای پرواز- دوره یخچالی
۸- گل بتونه- پوشش- ساز معروف ارامنه- محل ورود
۹- فیلمی از «محمدحسین مهدویان»- نامی برای خانم‌ها
۱۰- آن سوی- میل به غذا- کدام کس را؟
۱۱- وجه مشترک انسان و خودرو!- خصومت- شاعر یا نویسنده
۱۲- سروده، چکامه- بله روسی- عنصر گواتر- دهری، مادی
۱۳- سفید آذری- دچار تردید- مهربان- مخفف شاد
۱۴- تکواندوکار سابق تیم ملی ایران- پس و پشت
۱۵- تذکره نویس و شاعر قرن نهم هجری

جدول ویژه

افقی:

۱- قشر پوست- اشکنه
۲- سکوت- مقوم
۳- بازیگر «دزدان دریایی کارائیب»- شهری در «توگو»- زیبایی- حرف صلیب
۴- شهری در استان «آذربایجان شرقی»- دیرکرد- ایزدی در آیین ایرانیان باستان
۵- کاخی در «عراق»- دهی دیدنی در «مشگین شهر»- آماده
۶- رسیدن به هدف- لقب رستم- دارای محصول یا میوه
۷- قسمت ملودیک اپرا- بیماری ژنتیکی- سرشت و طبیعت
۸- مرغ می‌رود!- پهلو- مخفف ناگاه- افزودن انگلیسی
۹- دخترک کارتونی- بسیار خندان- ویران کننده
۱۰- دشمنی- شهری در «بحرین»- با «داد» آید
۱۱- رمان «ژوزه ساراماگو»- خانه کارمند!- آتشگیره
۱۲- شبیه- فیلمی با حضور «فرامرز قریبیان»- ماشین
۱۳- قورباغه درختی- برقرار- رفیق «چنگال»- خردل صحرایی
۱۴- ماده مترشحه غدد- از حیوانات دریایی
۱۵- مشهورترین تزار روسیه- مرکز «ایرلند شمالی»

عمودی:

۱- بازیگر سریال «شرم» که او اخر سال قبل پخش شد
۲- سبقت- ابزاری برای معاینه
۳- آب صفر درجه- وگرنه- ستاره- سندرومی در جوامع انسانی
۴- مرکز «سنگال»- ردیف قالیبافی- حرف پیروزی- فرمان
۵- داستان بلند- بیماری قند- غزوه پیامبر اکرم (ص)
۶- دانه کش بی آزار- افزودنی‌های مجاز غذایی- جمع اجنبی
۷- میوه‌ای ریز به رنگ قرمز تیره و آبدار- صبح زود ادبی
۸- ویتامین کیوی- لج- جای روشنایی- شعله آتش
۹- آینده سازان کشور- پیشرفت
۱۰- سلسله کوهی در آسیا- ترس- رود روسی
۱۱- زین و برگ- مؤسسه- یکی از چاشت‌های استان‌های آذری
۱۲- ابتدا نداشتن- ضمیر چهارم- جزء ویدیو- سازمان امور خیریه
۱۳- زندگی کن!- دیلم- مقام و مرتبه- نت میانی
۱۴- اثر «رابرت لوییز استیونسن»- فرخندگی
۱۵- یک تریلر روانشناختی به کارگردانی «تد کاچف» محصول سال ۱۹۷۱

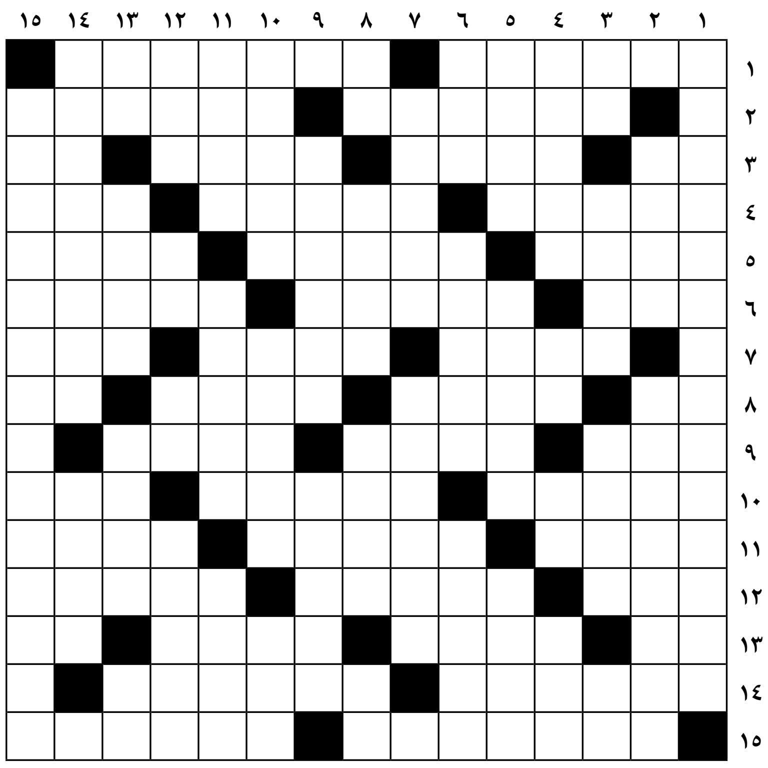

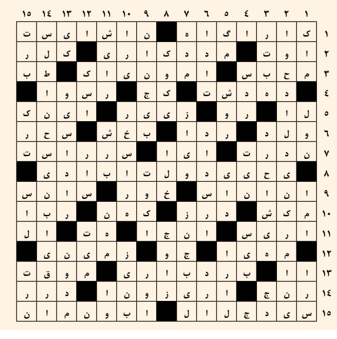

حل جدول عادی شماره ۷۶۲۰

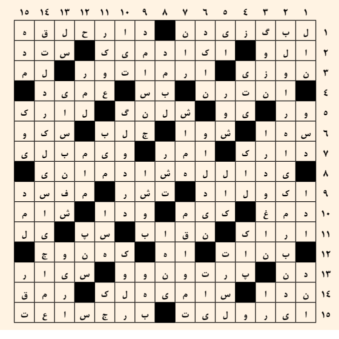

حل جدول ویژه شماره ۷۶۲۰